

Kertomus Suomen Biologian Seuran Vanamon ry. toiminnasta vuonna 2008

Vuosi 2008 oli Vanamon 113. toimintavuosi. Kokoustoiminnan lisäksi Vanamo jakoi apurahoja ja julkaisi Luonnon Tutkija -lehteä.

Kokoukset

Vuoden aikana pidettiin kuusi kuukausikokousta, joista kolme kevät- ja kolme syyskaudella. Kokouksista kaksi oli yhteiskokouksia Societas pro Fauna et Flora Fennican kanssa. Kokoukset pidettiin Tieteen talossa (Kirkkokatu 6, Helsinki). Kokouspäivä oli torstai.

Kokousten ohjelma:

- **28. helmikuuta klo 18.15**
Vuosikokous. Ilkka Koivisto: *Eläinten viestinnästä*.
- **6. maaliskuuta klo 18.15**
Kuukausikokous. Yhteiskokous Societas pro Fauna et Flora Fennican kanssa. Mirva Leppälä: *Suo-ekosysteemin toiminnallinen muutoksen aikana*.
- **24. huhtikuuta klo 18.15**
Kuukausikokous. Jussi Viitala: *Väriin evoluutio*. Kokouksessa jaettiin Vanamon apurahat.
- **25. syyskuuta klo 18.15**
Kuukausikokous. Tea Huotari: *Invasiivisen tulokaslajin leviämishistoria ja geneettinen monimuotoisuus — esimerkkinä vesirutto*.
- **23. lokakuuta klo 18.15**
Kuukausikokous. Yhteiskokous Societas pro Fauna et Flora Fennican kanssa. Maria Pohjamo: *Taantuvien sammalten suojelukysymyksiä*.
- **27. marraskuuta klo 18.15**
Kuukausikokous. Bess Hardwick: *Valtakunnallinen tammen äkämäpistiäiskartoitus*.

Kokousten jälkeen järjestettiin ravintolassa illanvietto, johon kutsuttiin esitelmäsihtejät.

Kesäretki

Kesäretki oli suunniteltu suuntautuvaksi Venäjän Karjalaan Syvärin alueelle, mutta retkeä ei toteutettu osallistujien pienen määrän takia.

Julkaisut

Luonnon Tutkijan päätoimittaja oli *Juhani Mänttari*. Lehden toimitusneuvostoon (toimikausi 2007—09) kuuluivat Jouko Rikkinen (puheenjohtaja), Helena Korpelainen, Jussi Kukkonen, Satu Lampila, Riitta Savolainen, Ilari Sääksjärvi, Teemu Teeri ja Jari Valkonen. Luonnon Tutkijan avustavina toimittajina olivat *Kaisa Mäki-Kihniä* ja *Outi Ovaskainen*. Lehden 112. vuosikerrassa ilmestyi viisi numeroa, joissa oli yhteensä 184 sivua.

Kunnianosoitukset

Seuran hallitus myönsi vuosikokouksessa 28. helmikuuta seuraavat kunnianosoitukset:
— **hopeinen Kairamo-mitali** FT *Ilkka Koivistolle* poikkeuksellisista ansioista eläintieteen popularisoinnissa ja mielenkiinnon herättämisessä eläimiä ja biologiaa kohtaan,
— **hopeinen Kairamo-mitali** dosentti *Tuomo Niemelälle* huomattavista ansioista tutkijana, opettajana ja tiedon välittäjänä ns. suurelle yleisölle,
— **pronssinen Kairamo-mitali** FM *Juha Valsteelle* mittavista ansioista suomenkielisen biologisen kirjallisuuden kääntäjänä ja kirjoittajana.

Apurahat

Seuran hallitus päätti kokouksessaan 10. huhtikuuta myöntää 52 apurahaa, yhteensä 46 140 €. Myönnettyt yksittäiset apurahat olivat suuruudeltaan 700—1 300 €, ja ne myönnettiin pääasiassa erilaisiin oppinäytetöihin ja kongressimatkoihin. Hakemuksia saapui 83, ja haettu summa oli yhteensä 108 117,60 €. Apurahansaajat julistettiin kuukausikokouksessa 24. huhtikuuta:

Aivelo, Tuomas (HY) 1 200 €: Loviniskamuurahaisen (*Formica exsecta*) immuunivasteen käynnistyminen (pro gradu).

Alanko, Teija (HY) 1 100 €: Maaperän siemenpankki ja kasviton historia kasvitieteellisissä puutarhoissa arkeobotaanisen tutkimuksen valossa.

Ehonen, Sanna (HY) 700 €: Ruskorahkasammalen kasvuun vaikuttavat tekijät (pro gradu).

Eklund, Johanna (HY) 700 €: Accounting for socio-political and economic factors when setting global conservation priorities (pro gradu).

Elonen, Emilia (TY) 700 €: Kirjosieppokoiraan komeuden vaikutus naaraan tuottaman poikueen sukupuolijakaumaan (pro gradu).

Ghobad-Nejhad, Masoomeh (HY) 700 €: Polypore and corticoid basidiomycetes from the Caucasus area (väitöskirja).

Haakana, Helena (JoY) 700 €: 10th International Symposium of Biology and Management of Coregonid Fishes (matka).

Hautamäki, Niina (HY) 970 €: 4th European Bioremediation Conference (matka).

Heikkinen, Lea (HY) 700 €: Sosiaalinen loisinta ja tunnistamisen evoluutio *Formica*-suvun muurahaisilla (pro gradu).

Hämäläinen, Aino (JoY) 1 100 euroa: Impacts of forest fire and management on small mammal communities (pro gradu).

Härmä, Meri (HY) 950 €: 32nd Annual Larval Fish Conference (matka).

Höykinpuro, Juha (HY) 1 200 €: Koillis-Grönlannin perhosten ja perhosloisten määrällinen ravintoverkko (pro gradu).

Jokela, Anne (OY) 700 €: FESPB 2008 / Peroxidase (matka).

Kahilainen, Aapo (JY) 700 €: Sympatrian vaikutus neidonkorenon geneettiseen monimuotoisuuteen (pro gradu).

Karvonen, Kaisa (OY) 900 €: Sähkön käytön soveltuminen pohjäläinseurantaan (pro gradu).

Kaunisto, Kari (TY) 700 €: Väsentäkin saalistus neidon- ja immenkorontoyhteisöihin (pro gradu).

Kervinen, Matti (JY) 700 €: Teeren seksuaalivalinta ja kuvametsästys (pro gradu).

Keränen, Inka (JY) 700 €: Risteytymisen yleisyys immen- ja neidonkorennolla sekä siihen vaikuttavat tekijät (pro gradu).

Kivelä, Sami (OY) 700 €: Insect reproductive strategies in diverse environments (väitöskirja).

Koistinen, Marja (HY) 900 €: 5th International Symposium on Extant and Fossil Charophytes (matka).

Laine, Veronika (TY) 700 €: Saaristomeren vesisiippojen (*Myotis daubentoni*) geneettinen populaatorakenne — orgaanisten tinayhdisteiden mahdolliset vaikutukset (pro gradu).

Lanki, Maiju (HY) 1 200 €: *Diplostomum spathaceum* -imutaloisten aiheuttamat infektiot lohikaloissa (pro gradu).

Lappalainen, Pipsa (TY) 1 200 euroa: Orgaanisten tinayhdisteiden vaikutukset Saaristomeren alueen vesisiippojen ruokailukäyttäytymiseen (pro gradu).

Laurentz, Minna (JY) 1 000 €: Ravintokasvin puolustusaineiden määrän vaikutus uhanalaisen täpläverkkoperhosen (*Melitaea cinxia* L.) toukan immuunipuolustukseen (pro gradu).

Lehkonen, Emmi (JY) 1 100 €: Suojavyöhykkeen leveyden ja poimintahakkuiden merkitys sääski- ja sammallajiston säilymiselle metsälakikohteissa (pro gradu).

Lehto, Mikko (HY) 1 000 €: Suvullisesti ja suvuttomasti lisääntyvien *Daphnia pulex* -vesikirppujen erilaistuminen ja syyt yhteisesiintymille (pro gradu).

Lehtonen, Maija (HY) 1 000 €: Geenien ja ympäristön aiheuttamat muutokset siian (*Coregonus lavaretus*) kasvuun ja sukukypsyyteen (pro gradu).

Lempiäinen, Netta (HY) 1 100 euroa: Metsämyyrän pedonvälttämiskäyttäytyminen myyräsyklin eri vaiheissa (pro gradu).

Liimatainen, Kare (HY) 700 €: IGS-, ITS-, LSU- ja RPB-alueiden soveltuvuus seitikkien lajitaksonomiaan — esimerkkinä lumoseitikiryhmä (*Cortinarius acput-medusae* coll.) (väitöskirja).

Luhtasela, Hannele (HY) 700 €: Bakterieinhibition hos myran *Formica exsecta* (pro gradu).

Lumme, Juha (HY) 700 €: Ympäristöystävällistä sähköä tarjolla? Tutkimus ympäristövaihtamien käytöstä vihreän sähkön markkinoinnissa (pro gradu).

Lähteenoja, Outi (TY) 1 300 €: Amazonian soiden ekosysteemiekologia ja hiilidynamiikka (matka).

Maanavilja, Liisa (HY) 700 €: Pohjoisen aapasuon kasvillisuustyyppien hiilitaseet (pro gradu).

Moilanen, Jussi (OY) 700 €: Hoitokäsittelyjen vaikutus horkkakatkeron (*Gentianella amarella*) menestymiseen (pro gradu).

Nokelainen, Ossi (JY) 700 €: Teerikanojen parveutuminen lisääntymiskauden ulkopuolella ja sen vaikutus saaliiksi jäämisen riskiin (pro gradu).

Oinonen, Pirkko (TY) 1 100 €: Silmien värin preferointi parivalinnassa ihmispopulaatiossa (pro gradu).

Pyrylä, Reetta (HY) 1 300 €: Pääkaupunkiseudun golfkenttien biologinen monimuotoisuus lajitallolla — indikaattoreina lintujen lajiversitetti ja pesintämenestys (pro gradu).

Pölkki, Mari (TY) 1 100 €: Raskasmetallien sekä lämpötilan yhdysvaikutus Calliphoridae-lajien immuunipuolustuskykyyn (pro gradu).

Rokka, Kaisa (JY) 700 €: Kuo-riutumisjärjestyksen vaikutus yksilöiden uuden tilan ja esineen tutkimiskäyttäytymiseen harakalla (*Pica pica*) (pro gradu).

Rosqvist, Linda (HY) 700 €: Uhanalaiset mesipistiäiset (Api-

dae) ja niiden suojelelu kaupunki- luonnossa (pro gradu).

Saarto, Jenni (JoY) 700 €: GPS/GSM-lähettimen sovellutukset saimaannorppatutkimuksessa (pro gradu).

Salo, Heli (JY) 700 €: Lämpötilan ja torjunta-aineen vaikutukset koloradonkuoriaisen (*Leptinotarsa decemlineata*) väripolymorfiaan (pro gradu).

Seikola, Liina (TY) 700 €: Mäyrän (*Meles meles*) elinympäristön käyttö eri maisemissa (pro gradu).

Siipola, Sari (HY) 970 €: UVB-säteilyn eri aallonpituuksien vaikutukset herneen (*Pisum sativum*) morfologiaan ja fysiologiaan (pro gradu).

Suomen luonnonsuojeluliitto / Anu Angervuori 1 000 €: Luonnonkukkien päivän 2008 pihakasviretket (pro gradu).

Suutarinen, Johanna (OY) 700 €: International Graduate School of Conservation Biology (kurssi).

Teräväinen, Marianna (HY) 700 euroa: Kokuoriaisten käyttö lääkinällisiin tarkoituksiin (väitöskirja).

Tuominen, Hanna (TY) 1 100 €: Helmipöllönaaraan polyandria (pro gradu).

Vesalainen, Tarja (HY) 1 000 €: Purokinnassammalen (*Scapania undulata*) kasvupaikkavaatimukset ja populaatorakenne (pro gradu).

Vesterinen, Eero (TY) 850 €: Hyönteislajiston monimuotoisuus ja pölyttäjien runsauden vaihtelu käärmeenpistoyritin kasvupaikoilla Lounais-Suomessa (pro gradu).

Ylitespa, Liisa (HY) 1 100 €: When males are choosy, what do they prefer in the females and why? Sexual selection with the common gobies (pro gradu).

Ylivinkka, Maria (HY) 1 200 €: Uhanalaisen taimenkannan istukaspoikasten elinkyky: alkuperän, kasvatusympäristön laadun ja käyttäytymisen merkitys (pro gradu).

Hallitus ja toimihenkilöt

Vanamon **hallituksen** kokoonpano oli seuraava: puheenjohtaja prof. *Hanna Kokko* (erovuorossa 2011), varapuheenjohtaja prof. *Jouko Rikkinen* (2009), sihteeri FM *Maria Pietiläinen* (2009), rahastonhoitaja

FT *Kirsi Kostamo* (2010) ja kirjastonhoitaja intendentti *Mikko Piirainen* (2011) sekä lisäjäsenet intendentti *Leo Junikka* (2010), lehtori *Kaija Keski-Honkola* (2011), dos. *Elina Leskinen* (2010) ja fil.yo *Sari Siipola* (2009). Hallitus piti vuonna 2008 kahdeksan kokousta, joista kaksi oli sähköpostikokousta.

Seuran **taloudenhoitaja** oli *Juhani Mänttari*. **Tilintarkastajina** olivat merkonomi (HTM) *Jyri Favorin* ja FL *Heino Vänskä*, varatilintarkastajina KTM Pasi Favorin ja FL *Ilmari Valovirta*.

Vanamon **putkilokasvinimistötoimikunnan** jäsenet olivat FK *Arto Kurtto* (puheenjohtaja), MMK *Penntti Alanko*, FL *Leo Junikka*, yliintendentti *Henry Väre* ja FM *Visa Lipponen*.

Seuran **yhdyshenkilöinä** olivat Joensuussa dos. *Jukka Vuorinen*, Jyväskylässä prof. *Markku Kuitunen*, Kuopiossa yliassistentti *Paula Henttonen*, Lahdessa yliassistentti *Anne Ojala*, Oulussa dos. *Annamari Markkola* ja Turussa dos. *Timo Vuorisalo*.

Seuran edustajia on ollut seuraavissa **luottamustehtävissä**:

- Suomen kvartääritutkimuksen kansalliskomitea: prof. *Atte Korhola*.
- Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvarojen valtuuskunta: dos. *Seppo Turunen*, varajäsen dos. *Johannes Enroth*.
- Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikunta ry.: *Hannu Pietiäinen* ja *Leo Junikka*.
- Suomen tiedekustantajien liitto ry.: dos. *Tuomo Niemelä*,
- Risto Tuomikosken biologisen taksonomian rahaston komissio:

puutarhanjohtaja *Leif Schulman*.

- International Union of Biological Sciences, Suomen kansalliskomitea: prof. *Juha Merilä*
- Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikunnan tukiyhdistys: dos. *Tuomo Niemelä* ja dos. *Seppo Turunen*.

Edustamiset

Intendentti *Leo Junikka* edusti Vanamoa Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikunnan ry. ja sen tukiyhdistyksen vuosikokouksessa 27. maaliskuuta.

Intendentti *Mikko Piirainen* edusti seuraa Tieteellisten seurain valtuuskunnan vuosikokouksessa 17. maaliskuuta.

Jäsenmaksut

Vuonna 2008 jäsenmaksu oli 26 € ja puolisojäsenmaksu 6 €. Luonnon Tutkijan tilaushinta oli 30 €.

Rahastot

SEB Gyllenberg Rahastoyhtiö Oy jatkoi Vanamon rahastojen hoitajana. Vanamon omaisuuden hoitajana Gyllenbergissä oli *Rami Salminen*.

Jäsenistö

Seurassa oli vuoden 2008 lopussa yhteensä 1 507 jäsentä: yksi kunniapuheenjohtaja, kaksi kunniajäsentä, 118 ainaisjäsentä ja 1 386 vuosijäsentä. Seuran tietoon tuli seuraavien jäsenten kuolema: *Heikki Kovakoski*, *Antero Nederström*, *Heikki Niini*, *Juhani Paatelä*, *Paavo Rajala*, *Michael Saaristo*

ja *Leo Sulamaa*.

Vanamoon hyväksyttiin vuoden 2008 aikana 73 uutta vuosijäsentä:

5. 2. *Zane Dekere*, *Lea Heikkinen*, *Hannele Heino*, *Ari Holmiluoto*, *Juha Höykinpuro*, *Eero Kari*, *Janne Koskela*, *Ossi Nokelainen*, *Matti-Pekka Pöyhönen*, *Juha Saarikangas* ja *Alexander Sennikov*.

10. 3. *Johanna Eklund*, *Marleena Isomaa*, *Matti Kervinen*, *Inka Keränen*, *Veronika Laine*, *Niina Lappalainen*, *Mikko Lehto*, *Mirva Leppälä*, *Hannele Luhtasela*, *Juha Lumme*, *Jenni Saarto*, *Hanna Tuominen*, *Kira Maisniemi*, *Jenni Miettunen*, *Jussi Moilanen*, *Matti Ovaska*, *Sari Siipola*, *Henri Siljanen*, *Janne Valkonen*, *Juha-Pekka Vähä*, *Liisa Ylitespa* ja *Maria Ylivinkka*.

18. 3. *Sanna Ehonen*, *Kukka Haapaniemi*, *Markku Huttunen* (Soili Huttusen puolisojäsen), *Meri Härmä*, *Juha Leino*, *Veli-Matti Pakkanen*, *Mari Pölkki*, *Marjo Saastamoinen*, *Seija Törmälä* ja *Heidi Viljanen*.

10. 4. *Teija Alanko*, *Emilia Elonen*, *Martti Hildén*, *Aino Hämäläinen*, *Kaisa Karvonen*, *Kari Kaunisto*, *Aapo Kahilainen*, *Reijo Koivisto*, *Pipsa Lappalainen*, *Minna Laurentz*, *Liisa Maanavilja*, *Ninni Mikkonen*, *Pirkko Oinonen*, *Suvi Ponnikas*, *Reetta Pyrylä*, *Linda Rosqvist*, *Heli Salo*, *Liina Seikola*, *Johanna Suutarinen*, *Eero Vesterinen* ja *Lumi Viljakainen*.

2. 9. *Pirkko Riekkö*, *Raija Teider* ja *Paavo Uuvana*.

7. 10. *Susanna Kari*.

20. 11. *Toni Beckman*, *Toini Jännes*, *Anna Mäkelä*, *Markus Sepälä* ja *Mirva Turtiainen*.